

Uutiskirje 6/2020

Nyhetsbrev 6/2020

”Kuta pienempi on itse, sitä suurempi joulu tulee.”

Nyt on kyllä helppo tuntea itsensä aika pieneksi, kun pimeys on vallalla jo aika aikaisin iltapäivällä. Joskus jopa päivälläkin. Ja kun viheliäinen virus vaanii taas nurkan takana. On ihan oikeus odottaa ja valmistella sitä suurempaa joulua.

”Ju mindre man är dess större blir julen.”

Nu är det nog lätt att känna sig rätt liten då mörkret tar över redan tidigt på eftermiddagen. Ibland tom redan på dagen. Och när det usla viruset igen lurar bakom knuten. Med rätta kan man vänta på och förbereda den större julen.

Ensimmäinen luku (jossa muistellaan marraskuista mukavaa)

Kymmenkunta urheaa seuran jäsentä jätti jäähyväiset marraskuulle eräänä myrskyisenä keskiviikkona Art Café Taideterassin teltassa. Puheenjohtajamme Annikin sanoin ”Ilta oli todella kiva! Mustassa ja mässä illassa oli hienoa mennä muumitalomaiseen luomukseen, joka hohti pimeydessä kuin lumilyhty. Luimme otteita mainiosta Muumilaakson marraskuu -kirjasta, juttelimme siitä ja tietysti muustakin. Hörpimme kuumaa glögiä ja nautimme upeasta kaupunkimaisemasta ja makoisasta kakusta. Taideterassilla voitaisiin kokoontua toistekin.” Vaikka joskus aikaisin keväällä, ehdottelee tekstin kirjoittaja!

Toinen luku (jossa vain muistutetaan seuraavasta tapaamisesta)

Jos me suomalaiset nyt vain jaksaisimme olla aika tavalla omissa oloissamme jonkin aikaa, niin mekin voisimme tavata, kuten on sovittu, keskiviikkona 20.1.2021 klo 18 (ainoa melko varma päivämäärä toistaiseksi) perinteisessä lukuillassamme Maijan kanssa. Olisi mukava kokoontua tutussa paikassa Rikhardinkadun kirjastossa, jos se saa olla avoinna. Tästä tiedämme varmaankin vasta ensi vuonna!

Kolmas luku (jossa puhutaan joulusta ja erityisesti joulukuusesta)

Eryteisesti joulukuusesta siksi, että Tove on kuvannut niitä usein, kauniisti, hellyttävästi ja monella tavalla. Varsinkin novelleissaan Joulu (Kuvanveistäjän tytär) ja Kuusi (Näkymätön lapsi). Ehkäpä kuvauksia löytyy muista teksteistä. Niitähän voisi vaikka etsiä!

”Me isä ja minä siis, nousemme kuudelta sinä tiettyinä aamuna, koska kuuset on ostettava pimeässä. Me menemme Katajanokalta kaupungin toiseen päähän, siellä on iso satama, joka on kuusenoston välttämätön tausta. Meillä on tapana valikoida monta tuntia ja epäillä jokaista oksaa,

sehän voi olla porattu irto-oksa. Aina on kylmä. Kerran isä sai kuusenlatvan silmäänsä. Aamupimeässä vilisee mustia viluisia nyyttejä, jotka etsivät kuusta ja hanki on täynnä havuja. Koko sataman ja torin yllä on uhkaa ja lumousta”. Näin Helsingissä.

Ja näin Muumilaaksossa. ”He kantoivat kuusen heti pihalle ja istuttivat sen lujasti lumeen. Sitten he alkoivat koristaa sitä latvasta lähtien. Kaikella kauniilla, mitä vain keksivät. He koristivat sen kesäpuutarhan näkengkellä ja Niiskuneidin helminauhoilla. He poimivat salongin lampusta kristallit ja ja ripustivat ne oksille. Latvaan he asettivat punaisen silkkiruusun, jonka Muumimamma oli saanut Muumipeikon isältä. Kaikki kantoivat sinne kauneinta mitä tiesivät lepyttääkseen talven käsittämättömiä voimia”.

Första kapitlet (där vi minns trevligheter från november)

Ett dussin modiga sällskapsmedlemmar tog en stormig onsdag farväl av november i tältet på Art Cafe´s Konstterass. Såsom ordförande Annikki uttryckte det ”Kvällen var verkligen kiva! I den mörka och våta kvällen var det fint att gå in i en skapelse typ muminhuset, vilken lyste i mörkret som en snölykta. Vi läste utdrag ur den utmärkta boken Sent i november, pratade om det och naturligtvis också om annat. Vi drack varm glögg och njöt av den fina stadsvyn och god kaka. Vi kunde samlas på konstterassen en annan gång.” Kanske tidigt på våren föreslår författaren till texten.

Andra kapitlet (där vi påminns om nästa träff)

Om vi finner nu bara skulle orka hålla oss ganska för oss själva en tid, så kunde också vi träffas som överenskommet onsdagen den 20.1.2021 kl 18 (det enda rätt säkra datumet tillsvidare) för vår traditionella läskväll med Maija. Det skulle vara trevligt att samlas på en bekant plats på Richardsgatans bibliotek, ifall det får vara öppet. Det vet vi förmodligen först nästa år!

Tredje kapitlet (där vi talar om julen och speciellt julgranen)

Speciellt om julgranen därför att Tove har beskrivit dem ofta, vackert, ömt och på flera sätt. Framförallt i sina noveller Julen (Bildhuggarens dotter) och Granen (Det osynliga barnet).

”Vi, alltså pappa och jag, stiger upp klockan sex, den bestämda morgonen därför att granar måste köpas i mörker. Vi går från Skatudden till andra ändan av stan för där fanns en stor hamn som är en nödvändig bakgrund för granköpt. Vi brukar välja i många timmar och misstror varenda gren, den kan vara inborrad. Det är alltid kall. En gång fick pappa grantoppen i ögat. Morgonmörkret är fullt av svarta frysande bylten som letar gran och snön är beströdd med granris. Över hela hamnen och torget vilar en stämning av hot och förtrollning.” Så i Helsingfors.

Och så här i Mumindalen. ”De bar genat ut granen på gården och planterade den stadigt i snön. Och satte igång med att pryda den uppifrån och ner med allt vackert de kunde tänka sig.

De dekorerade den med sommarrabatternas snäckor och Snorkfrökens pärlhalsband. De plockade ner kristallerna ur salongslampan och hängde dem på grenarna och i toppen satte de en sidenros som Muminmamma fått av Mumintrollets pappa. Alla bar dit det vackraste de visste för att bevaka vinterns obegripliga makter.”

Oikein hyvää ja levollista joulua, ystävät! Ja kiitos yhteisestä, aika erikoisesta vuodesta, johon lohtua on helposti löytynyt Toven teksteistä.

Ja muistattehan, että ”milloinkaan ei ole niin rauhallista kuin heti joulun mentyä, kun silloin on saanut kaiken anteeksi ja voi taas muuttua aivan tavalliseksi.”

En riktigt god och fridfull jul, vänner! Och tack för det gemensamma rätt speciella året till vilket vi lätt har hittat tröst i Toves texter.

Och visst kommer ni ihåg att ”Ingenting är så lugnt som när julen är över, då har man fått förlåtelse för allt och kan bli vanlig igen”.

Tove Jansson -seuran hallitus

Tove Jansson sällskapets styrelse